

УДК 355.40

О.В. Небога¹, О.П. Мірошников¹, Д.О. Ковтонюк², В.В. Афанасьєв²¹ Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського, Київ² Національна академія Національної гвардії України, Харків

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ МОДЕЛЮВАННЯ ВИКОНАННЯ РОЗВІДУВАЛЬНИХ І РОЗВІДУВАЛЬНО-БОЙОВИХ ЗАВДАНЬ ПІДРОЗДІЛАМИ БРИГАДИ ОПЕРАТИВНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ У АНТИТЕРОРИСТИЧНІЙ ОПЕРАЦІЇ

Стаття присвячена подальшому розвитку теорії і практики розвідки. Викладаються результати дослідження щодо підвищення ефективності виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань підрозділами бригади оперативного призначення Національної гвардії України у антитерористичній операції за рахунок удосконалення методики моделювання їх виконання.

Ключові слова: ефективності виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань, система воєнної розвідки бригади оперативного призначення Національної гвардії України, підготовленість підрозділів бригади до виконання завдань розвідки.

Вступ

Постановка проблеми. Питання необхідності підвищення ефективності виконання розвідувальних (Рз) і розвідувально-бойових завдань (РБз) підрозділами бригади оперативного призначення Національної гвардії України (бр ОП НГУ) у антитерористичній операції (АТО) пов'язано з одним з таких важливих факторів, як відмінність переліку і змісту завдань розвідки, які визначаються підрозділам бригади у АТО, від завдань розвідки у “класичних” операціях і боях [1].

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Під час дослідження встановлено, що на сьогодні науково обґрунтованого методичного апарату оцінювання ефективності виконання Рз і РБз з урахуванням ступеню підготовленості підрозділів бригади до їх виконання та способів їх виконання, який міг би бути рекомендований органам, що займаються питаннями комплектування та підготовки підрозділів бр ОП НГУ для участі у АТО, не має.

Це зумовлює необхідність удосконалення методики моделювання виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань підрозділами бригади, яка дозволить обґрунтувати рекомендації щодо підвищення ефективності їх виконання у АТО

У попередніх роботах моделювання виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань пропонувалося здійснювати за допомогою відомих методик оцінювання ефективності функціонування систем розвідки [2], узагальнена структура яких наведена на рис. 1.

Але вони потребують певного удосконалення у зв'язку з особливостями комплектування, підготовки і застосування підрозділів бр ОП НГУ при виконанні Рз і РБз, які пов'язані з особливостями АТО.

Виклад основного матеріалу

Удосконалення методики моделювання виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань у АТО (далі – “Методика МВРзРБз”) полягає у включенні до її складу субблоків оцінювання підготовленості підрозділів бригади оперативного призначення НГУ до виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань та блоку моделювання функціонування розвідувальних органів бр ОП НГУ при виконанні розвідувально-бойових завдань у антитерористичній операції.

Структура удосконаленої методики МВРзРБз підрозділами бригади оперативного призначення Національної гвардії України у антитерористичній операції представлена на рис. 1.

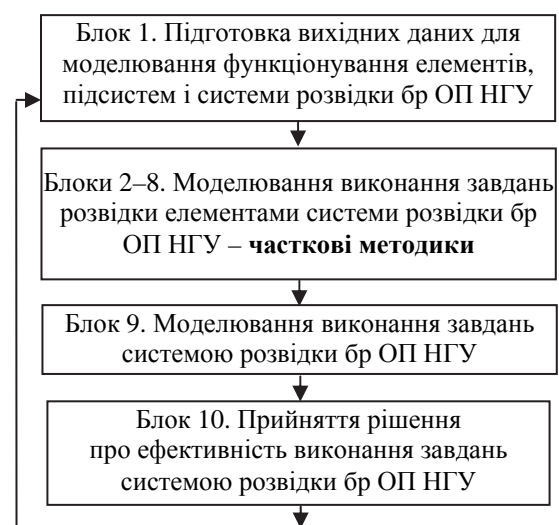

Рис. 1. Структура удосконаленої методики моделювання виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань підрозділами бр ОП НГУ у АТО

Структура блоку 1 методики з відповідними уточненнями представлена на рис. 2.

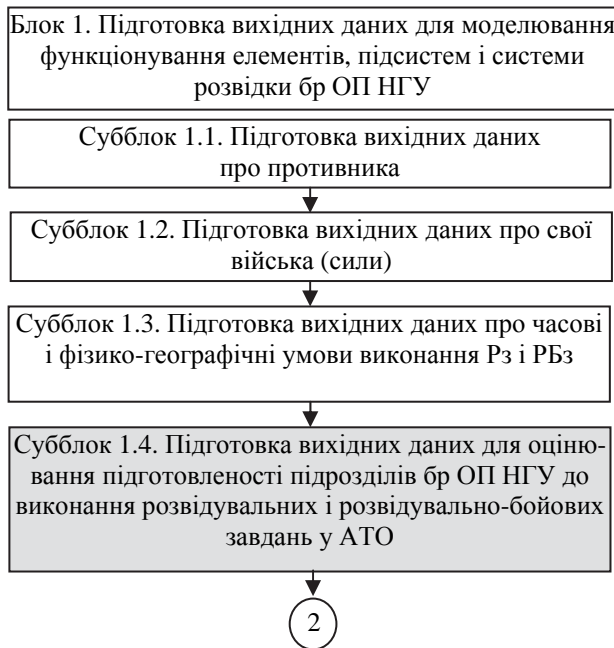

Рис. 2. Загальна структура блоку підготовки вихідних даних для моделювання функціонування елементів, підсистем і системи розвідки бр ОП НГУ

Блок 1. Підготовка вихідних даних для моделювання функціонування елементів, підсистем і системи розвідки бр ОП НГУ у АТО включає процедури чотирьох субблоків.

Субблок 1.1. Підготовки вихідних даних про противника призначений для визначення: характерних етапів АТО з урахуванням особливостей в яких планується виконувати розвідувальні і розвідувально-бойові завдання; загальної характеристики об'єктів противника. Особливо ретельно готуються дані про незаконні збройні формування (НЗФ) і розвідувально-диверсійні групи (РДГ) у зоні відповідальності бр тОП НГУ, їх склад і характеристики озброєння та тактику дій; координат (місцоположення) об'єктів противника; можливостей противника щодо протидії розвідувальним органам тощо.

Субблок 1.2. Підготовки вихідних даних про свої війська (сили) призначений для визначення: елементів бойового порядку бр ОП НГУ, завдань бригади на кожному етапі і субетапі АТО; деталізованої кількості і змісту розвідувальних і розвідувально-бойових завдань відповідно до завдань бригади на конкретних етапах і субетапах АТО; складу, положення, стану, можливостей підрозділів бригади по виділенню розвідувальних органів; можливостей розвідувальних органів по веденню розвідки та способів виконання Рз і РБз тощо.

Субблок 1.3. Підготовка вихідних даних про часові і фізико-географічні умови призначений для прогнозування можливих впливів пори доби і року,

умов видимості, погодних умови, природних умов на виконання Рз і РБз тощо.

Субблок 1.4. Підготовка вихідних даних для оцінювання підготовленості підрозділів бр ОП НГУ до виконання Рз і РБз у АТО. Виконання процедур субблоку дозволяє отримати кількісні значення характеристик підготовленості особового складу і підрозділів бригади в цілому до виконання завдань у АТО, які є відображенням результатів їх підготовки перед відправкою у зону АТО. Включення субблоку 1.4 до складу блоку 1 є елементом удосконалення методики оцінювання ефективності виконання Рз і РБз підрозділами бр ОП НГУ у АТО.

Сукупність блоків 2–8 методики з відповідними доповненнями представлена на рис.3 і являє собою часткові методики моделювання виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань підрозділами бр ОП НГУ за етапами АТО.

Включення субблоків 2.1, 2.2 і 5.2 до блоків 2 і 5 до складу блоків 2 і 5 є елементом удосконалення методики МВРзРБз підрозділами бр ОП НГУ у АТО.

Блок 2 призначений для обчислення значень показників підготовленості підрозділів бригади до виконання таких завдань під час підготовки до участі у АТО та їх підготовки до виконання Рз і РБз безпосередньо з отриманням завдання у АТО.

Субблоки 2.1 і 2.2 призначені для послідовного оцінювання підготовленості кожного військовослужбовця (посадової особи) підрозділу бр ОП НГУ і оцінювання підготовленості підрозділів бр ОП НГУ до виконання Рз і РБз.

Субблок 2.3. призначений для оцінювання ефективності підготовки підрозділів бр ОП НГУ до виконання Рз і РБз безпосередньо у АТО з їх отриманням.

Блок 3 призначений для моделювання виведення розвідувальних органів до позицій, районів, рубежів виконання завдань та обчислення значень показників своєчасного і успішного виведення кожного розвідувального органу до місць виконання визначених їм завдань розвідки.

Блок 4 призначений для моделювання викриття об'єктів противника розвідувальними органами та обчислення значень показників своєчасного і успішного викриття об'єктів противника кожним розвідувальним органом при виконанні визначених їм завдань розвідки.

Блок 5. призначений для моделювання активного впливу розвідувальних органів на об'єкти противника та обчислення значень показників своєчасного і успішного виконання розвідувально-бойових завдань кожним розвідувальним органом відносно визначених йому об'єкту противника.

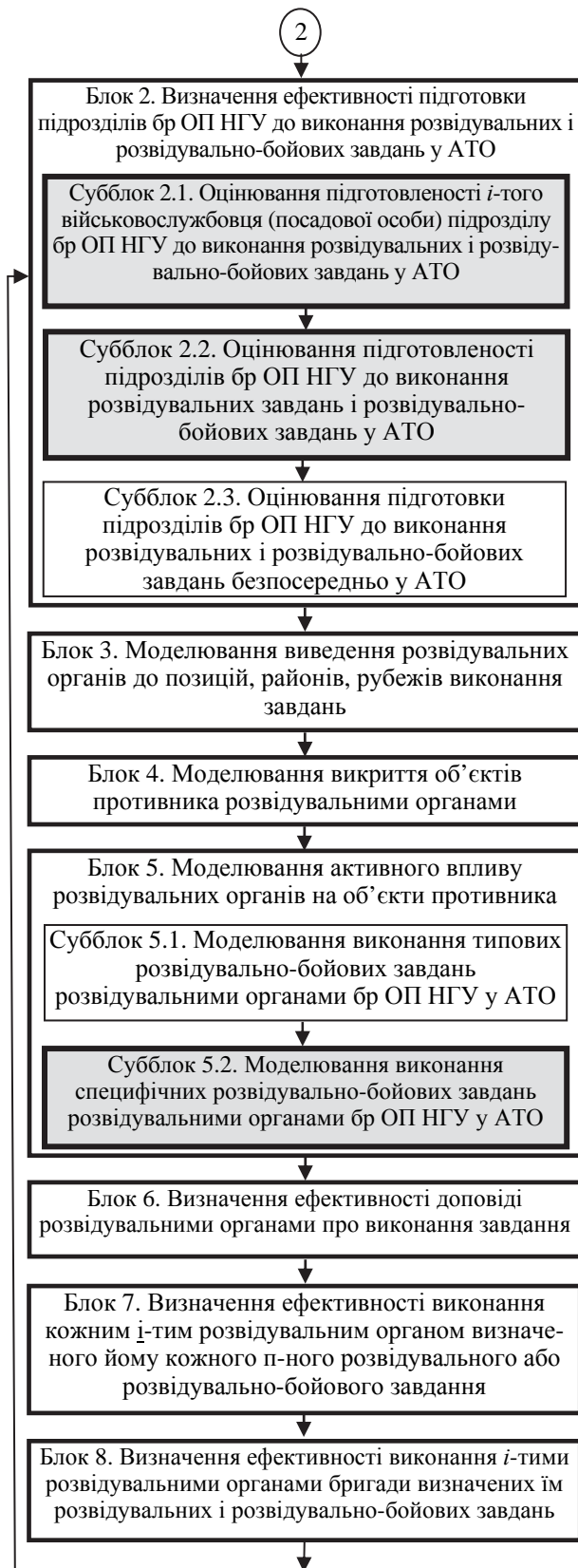

Рис. 3. Структура блоків 2–8 методики моделювання виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань підрозділами бр ОП НГУ у АТО

У зв'язку з наявністю певних відмінностей у виконанні РБз у операціях, які умовно можна віднести до “класичних”, і “специфічних” у АТО до скла-

ду блоку 5 включені субблоки 5.1 і 5.2. Порядок обчислення показників ефективності виконання РБз при отриманні конкретних “типових” РБз відповідає процедурам субблоку 5.1. Порядок обчислення показників ефективності виконання РБз при отриманні конкретних “специфічних” РБз відповідає процедурам субблоку 5.2.

Блок 6. призначений для визначення ефективності доповіді розвідувальними органами про виконання визначених їм завдань та обчислення значень показників своєчасної і успішної передачі кожним розвідувальним органом інформації про результати виконання визначених їм завдань.

Блок 7. призначений для визначення ефективності виконання кожним розвідувальним органом визначених йому Рз або РБз та обчислення значень показників:

своечасного і якісного виконання розвідувальних завдань розвідувальними органами бр ОП НГУ за етапами і субетапами АТО;

своечасного і якісного виконання розвідувально-бойових завдань розвідувальними органами бр ОП НГУ за етапами і субетапами АТО.

Блок 8. призначений для визначення ефективності виконання розвідувальними органами бригади визначених їм розвідувальних і розвідувально-бойових завдань та обчислення значень показників своєчасного і якісного виконання завдань розвідки (розвідувальних, розвідувально-бойових) розвідувальними органами бр ОП НГУ за етапами і субетапами АТО.

Блок 9. призначений для визначення ефективності виконання системою розвідки завдань розвідки та обчислення значень показників своєчасного і якісного виконання завдань розвідки (розвідувальних, розвідувально-бойових) розвідувальними органами бр ОП НГУ за етапами і субетапами АТО.

Блок 10. призначений для рішення про ефективність виконання завдань розвідки в операціях (бойових діях) угруповань військ (сил) та порівняння отриманих показників ефективності виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань за етапами і субетапами АТО з вимогами до таких показників (критеріїв). Такий аналіз дає змогу робити висновки про відповідність можливостей системи розвідки бр ОП НГУ вимогам до неї у АТО.

Висновок

Удосконалена методика моделювання виконання Рз і РБз підрозділами бр ОП НГУ у АТО дозволяє обчислювати значення показників:

підготовленості підрозділів бр ОП НГУ, із складу яких виділяються розвідувальні органи, та їх вплив на ефективність виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань у АТО;

показників ефективності виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань системою розвідки бригади за етапами і субетапами АТО.

Методика являє собою упорядковану сукупність науково-обґрунтованих правил, прийомів і процедур моделювання виконання розвідувальних і розвідувально-бойових завдань розвідувальними органами бригади оперативного призначення Національної гвардії України. Вона забезпечує обчислення прогностичних часткових і узагальнених показників ефективності виконання розвідувальними органами і системою розвідки бригади в цілому визначених Рз і РБз.

Ляньський, О.В. Левченко та інші. – К.: Академія Збройних Сил України, 1998. – 126 с.

3. Аналіз ефективності виконання завдань розвідки в антитерористичній операції / О.П. Мірошников, Д.П. Музиченко, І.А. Корчагін, А.С. Савельєв // Збірник наукових праць Національного університету оборони України “Труди університету”. – 2015. – № 2(129). – С. 66-72.

Надійшла до редколегії 6.02.2017

Список літератури

1. Мірошников О.П. Оцінювання ефективності функціонування систем оперативної розвідки / О.П. Мірошников // Збірник наукових праць Національної академії оборони України “Труди академії”. – 2004. – № 52. – С. 88-94.

2. Методика оцінки ефективності воєнної розвідки в операції і бою: навч. посіб. / Ф.О. Бакуменко, В.С. Смо-

Рецензент: д-р військ. наук проф. Г.А. Дробаха, Національна академія Національної гвардії України, Харків.

УСОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДИКИ МОДЕЛИРОВАНИЕ ВЫПОЛНЕНИЯ РАЗВЕДЫВАТЕЛЬНЫХ И РАЗВЕДЫВАТЕЛЬНО-БОЕВЫХ ЗАДАЧ ПОДРАЗДЕЛЕНИЯМИ БРИГАДЫ ОПЕРАТИВНОГО НАЗНАЧЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ГВАРДИИ УКРАИНЫ В АНТИТЕРРОРИСТИЧЕСКОЙ ОПЕРАЦИИ

А.В. Небога, А.П. Мирошников, Д.О. Ковтонюк, В.В. Афанасьев

Статья посвящена дальнейшему развитию теории и практики разведки. Представляются результаты исследования по повышению эффективности выполнения разведывательных и разведывательно-боевых задач подразделениями бригады оперативного назначения Национальной гвардии Украины в антитеррористической операции за счет усовершенствования методики моделирования их выполнения.

Ключевые слова: эффективности выполнения разведывательных и разведывательно-боевых задач, система военной разведки бригады оперативного назначения Национальной гвардии Украины, подготовленность подразделений бригады к выполнению задач разведки.

IMPROVEMENT OF THE SIMULATION TECHNIQUE OF THE INTELLIGENCE AND RECONNAISSANCE MISSIONS PERFORMANCE BY THE TACTICAL BRIGADE UNITS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE IN THE COUNTER-TERRORISM OPERATION

O. Neboha, O. Miroshnikov, D. Kovtoniuk, V. Afanasiev

The article is dedicated to the development of the reconnaissance theory and practice. The results of the research of the rise of the effectiveness of the intelligence and reconnaissance missions' performance by the tactical brigade units of the National Guard of Ukraine in the counter-terrorism operation by the improvement of the simulation technique in the performance are exposed.

Keywords: effectiveness of the intelligence and reconnaissance missions' performance, military intelligence system of the tactical brigade of the National Guard of Ukraine, readiness of the brigade units to perform the intelligence missions.